

Roup dětský

Nákaza **roupy** (oxyuriáza, enterobióza) je střevní onemocnění vyvolané parazitem, který patří mezi hlísty, **roupem dětským** (*Enterobius vermicularis*). Jedná se o bělavého asi 1 cm dlouhého červíka. Oba jeho konce jsou zašpičatělé. Žije v lidském střevě, kde se živí bakteriemi a epitelem.

Způsob přenosu

Nejčastěji se přenáší pozřením vajíček s vyvinutými larvami ústy. Vajíčka s larvami vydrží ve vlhkém prostředí při pokojové teplotě naživu 2 – 3 dny. V suchém prostředí rychle hynou, nákaza vzduchem proto prakticky nehrozí. Nejvíce se vyskytuje u dětí od 5 do 14 let, kteří se pohybují v kolektivních zařízeních. Nevyhýbají se však ani dospělým.

Příčiny nákazy

Onemocnění roupy úzce souvisí s nedostatečnou hygienou, řadí se proto mezi nemoci špinavých rukou. Patří mezi nejrozšířenější střevní parazitární onemocnění. Je staré jako lidstvo samo. Vajíčka roupů byla nalezena již ve starověkých mumiích. První zmínky o něm pocházejí od Hippokrata.

Projevuje se typicky svěděním v okolí konečníku především v nočních hodinách.

Vývoj nemoci

Spolknutá vajíčka s vyvinutými larvami se v trávicím traktu zbaví svých obalů a v tenkém střevě se přichytí a dorostou. Tam se také spáří samečci se samičkami. Samečci krátce nato zhynou a odchází se stolicí. Protože larva potřebuje k vyvinutí dostatek kyslíku, vylézají samičky v nočních hodinách z konečníku a kladou vajíčka (až 11 tisíc) do kožních záhybů v okolí řitního otvoru.

Svým pohybem způsobují úporné svědění. Jsou tak nepřímou příčinou poruch spánku, bolestí hlavy, neuróz, u dětí může dojít až k nočnímu pomočování a celkovému neprospívání organismu. Mohou způsobovat také bolesti břicha, popř. mohou podráždit slepé střevo. Ve vzácném případě může dojít k zanesení roupů do močové trubice a k jejich dalšímu šíření do močového měchýře a ledvin.

Tip: Špičkové [laktobacily](#) ve velké koncentraci obsahuje přírodní produkt Probiozym.

Možnost odhalení

Ze stolice lze roupy odhalit vzácně, proto se při podezření na nákazu provádí speciální vyšetření, tzv. Grahamova metoda. Pomocí speciální lepící pásky se vytvoří otisk kožní řasy v okolí řitního otvoru. Taktéž je možné použít stěry z okolí análního otvoru Schüffnerovou skleněnou odběrovou tyčinkou.

Vajíčka se pak v obou případech prokazují pod mikroskopem. Stěry i otisky se provádí ráno před první stolicí, aby nedošlo k setření vajíček. Doporučuje se 1 – 2 dny před vyšetřením neomyvat okolí konečníku. Stěry se provádí i opakovaně, protože samička neklade vajíčka v pravidelných intervalech.

Léčba roupů

V dnešní době je k dostání na trhu několik preparátů k léčbě roupů. Nejčastěji se však používá **Pyrvinium**. Jedná se o sirup, který je k dostání v lékárnách i bez lékařského předpisu. Brání roupům v příjmu kyslíku a v absorpci glukózy, takže jakmile vyčerpají své zásoby, zahynou.

Přestože působí většinou po jednorázovém použití, provádí se léčba alespoň ve 2 fázích, aby se zamezilo líhnutí další generace roupů, s odstupem 2 – 3 týdnů. Stejně dobře působí Mebendazol nebo Albendazol. Současně je dobré přeléčit i celou rodinu, popř. kolektiv. Podle „babských“ rad platí na roupy česnek. Účinek však není zaručen, potíže zmírní, ale neodstraní.

Další opatření během léčby

Součástí léčby jsou i určitá režimová opatření, která slouží také jako prevence. Základem je dostatečné mytí rukou, především po použití toalety a před jídlem. Po každé toaletě, před spaním a ráno by mělo být omyt také konečník. Pamatujte na omývání zepředu dozadu, aby nedošlo k zanesení infekce.

Vajíčka snadno ulpívají za nehty, proto je vhodnější mít nehty krátce střižené a především dětem zabránit v jejich okusování. Samozřejmě by měla být denní výměna spodního prádla. Aby došlo ke zničení vajíček, mělo by se prádlo vyvařit a vyžehlit. Totéž platí pro prádlo ložní.

